

Medische vrijstelling, hoe zat dat ook alweer?

De laatste wijziging van de medische vrijstelling dateert van 1 januari 2013. Toch bestaat nog steeds onduidelijkheid over de toepassing van de vrijstelling. Intussen wordt ook jurisprudentie gepubliceerd, waaruit blijkt dat toepassing van de medische vrijstelling niet zo eenvoudig is.

De medische vrijstelling is van toepassing indien de zorgverlener werkzaamheden verricht met als (voornaamste) doel de bescherming, instandhouding of herstel van de gezondheid én deze werkzaamheden in het kader van de uitoefening van medische en paramedische beroepen worden verricht, waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet BIG. Sinds 1 januari 2013 is de medische vrijstelling slechts van toepassing voor zover de handeling die de zorgverlener verricht binnen het aangewezen BIG-deskundigengebied valt en onderdeel vormt van zijn BIG-opleiding.

Paranormaal therapeut

In een aantal recente procedures kwam de toepassing van de medische vrijstelling aan de orde. De advocaat-generaal adviseerde onlangs in de zaak van een paranormaal therapeut. Volgens de tot 1 januari 2013 geldende vrijstelling voor medische beroepsbeoefenaars waren ook de diensten door een psycholoog vrijgesteld van btw. Daarbij werd, anders dan nu, niet de voorwaarde gesteld dat deze een BIG-gekwalficeerde opleiding had gevolgd. Een therapeut oefent een praktijk in de alternatieve geneeskunde uit waarbij de behandelingen bestaan uit gesprekken (in trance) en magnetiseren. De cliënten van de therapeut komen rechtstreeks of na verwijzing door artsen en psychologen bij de therapeut terecht en de kosten van de behandeling worden veelal door de zorgverzekeraar vergoed. Als opleiding heeft de niet in het BIG-register ingeschreven therapeut de hbo-opleiding 'Paranormaal therapeut' gevolgd. De advocaat-generaal bij de Hoge Raad is van mening dat de btw-vrijstelling voor diensten door psychologen beperkt is tot diensten door psychologen die een universitaire studie psychologie hebben afgerond. Desondanks stelt de advocaat-generaal dat zowel de gespreksbehandelingen als het magnetiseren vrijgesteld zijn van btw op grond van het Europese beginsel van de fiscale neutraliteit. De Hoge Raad heeft in deze zaak nog geen uitspraak gedaan. Weliswaar heeft deze procedure betrekking op de vóór 1 januari 2013 geldende wetgeving, maar die uitspraak kan ook van belang zijn in een discussie over de uitwerking van de vanaf 1 januari 2013 geldende wetgeving.

Medisch management

In een andere zaak ging het over de werkzaamheden van een

medisch specialist die deelneemt aan de coördinatie en afstemming tussen de geledingen in het ziekenhuis. Dat de werkzaamheden die een medisch specialist voor een patiënt verricht zijn vrijgesteld van btw, staat niet ter discussie. De vraag was hoe het zit in de situatie dat de medisch specialist deelneemt aan de coördinatie en afstemming tussen de geledingen in het ziekenhuis (medisch management). Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat het bedrag dat voor het medisch management wordt ontvangen vrijgesteld is van btw. Daarbij overweegt de rechtbank dat de vergoeding voor het medisch management wordt betaald uit het honorarium dat de medisch specialisten toekomt. De verdeling van het honorarium leidt er volgens de rechtbank niet toe dat de medisch specialist een belaste dienst aan het ziekenhuis verricht.

Arts-acupuncturist

Een andere uitspraak van Rechtbank Zeeland-West-Brabant ging over de vraag of handelingen op het gebied van acupunctuur onder de medische vrijstelling vallen. Zoals reeds vermeld, zijn sinds 1 januari 2013 de voorwaarden voor de medische vrijstelling aangescherpt. Het moet gaan om diensten door BIG-beroepsbeoefenaren die vallen binnen hun BIG-deskundigengebied en BIG-opleiding. Voor de rechtbank stond ter discussie of een arts, die de postacademische acupunctuuropleiding bij de NAAV heeft gevolgd en daarvoor een diploma heeft behaald, vrijgesteld is voor de acupunctuurbehandelingen. Volgens de rechtbank is dat het geval. Daarbij overweegt de rechtbank dat volgens de staatssecretaris ook de zorg op basis van na de initiële opleiding gevolgde aanvullende opleiding vrijgesteld kan zijn van btw. Het feit dat de arts in het kader van zijn artsenopleiding geen opleiding in de acupunctuur heeft genoten staat aan de vrijstelling niet in de weg, omdat de door de arts gevolgde postacademische opleiding een evidente verdieping vormt van de artsenopleiding. Tevens wijst de rechtbank erop dat het kwaliteitsniveau van de arts ten minste gelijkwaardig is aan de artsen die wel een keuzevak acupunctuur in het kader van de artsenopleiding hebben gevolgd. De toepassing van de medische vrijstelling kan dan uit het oogpunt van neutraliteit niet worden geweigerd. ■

mr. C.W. van Vilsteren, Van Vilsteren btw advies

Bron: Conclusie AG 15-07-2014, nr. 13/02667 (ECLI:NL:PHR:2014:1731); Rb. Zeeland-West-Brabant 17-07-2014, AWB-13_126 (ECLI:NL:RBZWB:2014:6231); Rb. Zeeland-West-Brabant 16-09-2014, AWB-14_1866 (ECLI:NL:RBZWB:2014:6382)